

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

PRETIULU ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungari'a :

Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.

PRETIULU INSERTIUNILORU :

Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu

cam 150 cuvinte 8 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.;

si mai sus 5 fl. v. a

Correspondentiele sè se adreseze Redactiunei

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

Èr banii de prenumeratiune la

TIPOGRAFIA DIECESANA in ARAD.

Doce alegeri de protopresviteru in eparchi'a Aradului.

In alegeri se cunósce cu deosebire, incât o societate propasiesce in exercitiulu drepturilor constitutionale !

In alegeri apoi deosebimu dóue pàrti, si anume : o parte formala si un'a materiala. Cea din urma pana la unu anumitu punctu privesce numai consciinti'a alegetoriului ; èr cea dantaiu cade sub critic'a lumii intregi.

Purcediendu de aci si vorbindu despre cele doue alegeri de protopresviteru, seversite de curend in eparchi'a Aradului, vomu dice : ca daca aceste alegeri sunt nimerite, privesce pre alegetori. Densii au se dea seama lui Ddieu si posteritati' despre modulu, cum au eserciatu dreptulu lor electoralu.

Pre noi cá si cronicari ai eparchiei ne privesce numai form'a, in carea s'au seversitu aceste alegeri. In punctulu acest'a actele oficiale constata, ca ambele alegeri s'au seversitu in ordine buna, s'au observatu cu tóta consciinti'a de catra alegetori formele preserise de regulamentu,

Constatandu acést'a detori suntemu a mai amintí inca o imprejurare, si anume, ca aceste alegeri au decursu in linisce, si respective fara a se face vorbe multe cu graiulu seau cu scrisórea. Si acést'a este unu lucru dupa noi, care constata progresu.

Cand legea investesce o societate cu drepturi, presupune neaperatu, ca omulu investitu cu drepturi, este capace a le si eserciá in favorulu institutiunei, carei'a servesce. Si deci nu are trebuintia de alta cupacitare.

Alegetoriulu esercéza liberu dreptulu seu si sub a s'a responsabilitate, èr responsabilitatea conduce pre omu in partea aceea, in carea dreptulu devine detorintia.

Punendu pre acestu terenu cestiunile de dreptu bisericescu, dupa vederile nóstre pasimu totu mai

multu spre o realizare factica a ideiloru celoru mari intrupate in constitutiunea bisericésca, deórace in viéti'a publica in genere si in viéti'a nóstra bisericésca in specialu nu este intru atât'a verb'a de drepturi, pre cât este de detorintie. Èr când intr'o societate tot ceea ce se face, se face din punctulu de vedere alu detorintiei, atunci societatea se gasesce pe ó cale buna, pre o cale a progresului.

Staruim a crede, ca in biserica am intrat, si continuam tot mai cu succesu a-ne gasí in acestu stadiu, si anume in stadiulu exercitiului detorintieloru ; èr cá dovéda despre acést'a ne servesce faptulu, ca in timpulu din urma a inceputu a-se vorbí mai putien si a-se lucrá mai multu.

Din trecut ne aducem aminte, ca la unele alegeri de protopresviteru s'a vorbitu, si s'a scrisu fórté multu.

Pentru ce ?

De buna seama pentru ca s'a privit cestiunea mai multu din punctulu de vedere alu dreptului, de cât alu detorintiei. Èr vorbele si scrisorile preocupa pre alegetori. Acésta preocupatiune intre imprejurári normale nu este nici cum permisa, pentru ca ea ataca libertatea alegetoriului, si-lu pune sub unu feliu de epitropia neiertata in viéti'a constitutionala. Dar nu sunt permise nici din altu punctu de vedere vorbele, pentru ca ataca partea educativa a constitutiunei, deórece cand alegetoriulu este liberu in votulu seu, chiar si in casulu cand alegerea nu este nimerita, — alegetoriulu are unu avantajiu. Elu invétia, si se luminéza in mersulu vietii publice constitutionale.

Terminandu deci pre bas'a celoru amintite pana aci constatámu si din cele doue alegeri sevèrsite acum de curend, cà intrámu tot mai multu in o buna forma a exercitiului drepturiloru bisericesci.

Esercitiulu unui dreptu este numai atunci nimeritu, daca are in vedere detorinti'a si greutatea respunderii.

Cuventarea

tienuta de comisariulu consistorialu Iosif Gradinariu la 1. Augustu in sant'a biserica din Banat-Comlosiu.

„Si voi trimitte pre mangaitoriulu duchu care va remanea cu voi in veci.“

Mantuitoriulu lumii, dlu nostru Isusu Christosu pentru rescumperarea neamului omenescu, s'a datu pre sine mortii cá a trei'a di éra se invieze. Dupa inviere a mai petrecutu 40 de dile pre pamentu, binevestindu evangeli'a imperatiei, si vindecandu bóle între ómeni. Dupa aceea s'a inaltiatu la ceriu, dara inainte de inaltiare a fagaduitu invetiaceiloru sei dicându: si voi trimitte pre mangaitoriulu duchu, care va remanea cu voi in veci.“

Avendu a sevarsi astadi unu actu însemnatu bisericescu, amesuratu traditiuniloru si asiezeminteloru santei nóstre biserici, ne-amu adunatu mai nainte in acestu locu santu, ca se inaltiamu rogatiuni catra Celu Atotputernicu, cá se trimita între noi pre mangaitoriulu duchu, pre Acel'a, care a adusu pre pamentu pace si între ómeni bunavoire.

Insemnatu este actulu ce este a se sevarsi astadi pentruca clerulu si poporulu din tractulu protopresviteralu alu B.-Comlosiului, in puterea autonomiei nóstre bisericesci, prin reprezentantii sei si-a lege pre protopresviterulu seu, carele intogmai pre cum cãrmaciulu are se conduca nai'a incredintiata lui, prin neguri, prin valuri spumegóse si printre stanci la limanulu doritu, asia si protopresviterulu va avé se conduca nai'a tractului seu, pre poporulu incredintiatu conducerii sale la limanulu dorintieloru, la bine si la fericire.

Pusetiunea cea insemnata a protopresviterului o aflamu inca in seclulu alu patrulea alu crestinismului, caci dupace crestinii s'au inmultitu, a fostu urmare firésca, cá si numerulu presviteriloru si a episcopiloru sè se inmultiésca; éra prin inmultiarea crestineloru devenindu districtele episcopiloru totu mai estinse, aceste s'au impartitu in cercuri, punendu-se in capulu fie-carui'a cercu câte unu protopresviteru, numitu atunci Horo-episcopu adeca, episcopu satesc.

Venit'au de atunci multe nepastuiri asupr'a bisericii lui Christosu, si daca noi totusi ne-amu conservatu si amu remasu in neclatita crédintia catra legea si asiediemintele bisericii ortodocse, meritulu este in mare parte si alu protopresviteriloru, cari in tóte timpurile erau nesce sentinele si stelpi puternici ai bisericii.

Cu atât mai insemnata si mai frumoasa este chiamarea protopresviterului in biserica' a nóstra autonoma de acum'a. Timpurile, in cari traimu pretindu cu seriozitate mai multa cultura si lumina pentru poporulu noutru, ca se póta tienea concurentia in existintia s'a langa celelalte popóre conlocuitoare, éra in acésta privintia uniculu terenu de desvoltare lu aflamu in biserica' a nóstra nationala.

Iata dara, are protopresviterulu terenu de activitate, se recere numai se voésca, se fie omu de inima si modelu de rêvna pentru poporulu incredintiatu conducerii sale. Scopulu si tient'a lui are se fie, prosperarea bisericii sale, promovarea invetiamentului si inaintarea culturei nóstre nationale, — adeveratele scopuri, cari aréta omului calea catra perfectiune.

Inse de alta parte éra este cunoscutu, ca neobosit'a si binevoitóra lucrare a protopresviterului numai atunci va fi incoronata de succesulu doritu, daca si ceialalti factori, preotii, invetiatorii si tot poporulu tractualu lu-voru sprijini in tóte lucrurile sale salutare, daca între toti va domni bun'a intielegere si daca cu totii se voru respectá reciproc, dupa pusetiunea ce o ocupa fie-care in organismulu nostru bisericescu.

Fiindu dara atât de insemnata pusetiunea protopresviterului in biserica' a nóstra nationala si prin acést'a fiindu insemnatu si insusi actulu de astadi, se rugamu inca odata pre Atotputerniculu Ddiu, ca prin pogorirea duchului santu se vina între noi duchulu intiepleptiunei, duchulu intielegerii si duchulu temerii de Ddiu, ca Acel'a se ne lumineze mintile nóstre, ca actulu ce-lu vomu seversi se fie spre binele si fericirea clerului si a poporului din acestu binecuventatu tractu protopresviteralu. Aminu.

Discursulu

tienatu de comisariulu consistorialu Iosif Gradinariu, la deschiderea sinodului protopresviteralu electoralu alu tractului Banat-Comlosiului intrunitu la 1 Augustu a. c.

Onorat Sinodu. Pré Stimatilor Domni si Frati!

In calitate de comisariu consistorialu pentru conducerea actului de alegere de protopresviteru alu tractului B.-Comlosiului, amu convocatulu sinodulu protopresviteralu-electoralu, in siedinti'a straordinaria pe diu'a de astadi, si vediendu-ve in numeru asia de frumosu adunati ve salutu cu bucuria.

Sunt aprópe dóue decenii, de când ne bucurámu de autonomi'a bisericii nóstre nationale, si daca vom aruncá o scurta privire preste timpulu acést'a espiratu, vomu afá multe rezultate frumoése pentru biserica' a si poporulu nostru; dara rezultatulu celu mai frumosu este si remâne, insasi autonomi'a bisericii nóstre nationale, cãci prin ea clerulu si poporulu nostru, — in virtutea statutului organicu si-esercitèza incurgerea s'a in conducerea si administrarea trebiloru nóstre bisericesci

Marele si fericitulu Archiepiscopu si metropolitu Andreiu br. de Siagun'a dupace a vediutu restaurata vechi'a nóstra metropolia in conlucrare cu alti barbati binemeritati pentru biserica si neamulu nostru, nu s'a opritu pana ce n'a esoperatu dela locurile competente autonomi'a bisericii nóstre, dorindu cá clerulu si poporulu nostru, apesatu de greutátile trecu-

tului, se-si afe scutulu, consolare si adapostu in biseric'a strabuiloru nostri.

Este frumosu terenulu ce ni-lu ofere autonomi'a bisericeii nóstre nationale, dar si acest'a numai atunci va aduce fructele dorite, daca va fi bine si rationalminte cultivatu, in interesulu bine priceputu alu clerului si alu poporului nostru.

Acum'a dóra, cand Domni'a Vóstra — in puterea autonomiei nóstre, aveti ocasiune se ve folositi de frumosulu dreptu electoralu, sum deplinu convins, ca veti sci apretia increderea clerului si poporului tractualu, de cari sunteti trimisi aci; la urn'a de votisare veti fi condusi numai de binele, inaintarea si bunastarea clerului si a poporului.

In fine mi-permitu a mai adaoge numai unu lucrú, si anume: ca dorinti'a superioritatii nostre diecesane si acumu cá si de alta data este numai un'a, si anume: cá alegerea se fia deplinu libera, si respective se fia o espressiune fidela si adeverata a dorintiei clerului si poporului tractualu.

Premitiendu aceste, dechiaru siedinti'a sinodului protopsviteralu-electoralu de deschisa.

Contielegerea intre preoti si invetiatori, si consecintiele ei.

„Concordia parvae res crescunt, discordia maximae dilabuntur.“

Asia ni sioptescu octogenarii Romei strabune, cari adi zac uitati in negrulu mormentu, si lasara numai aloru nume, din sgomotulu mare ce facura in lume. — Nainte de a pune them'a ca atare sub cutitu anatomicu, mi-permitu a face una micu ocolu. —

Considerându, cá omulu este creatiunea cea mai perfecta a lui Ddieu, compusu din parti terestre si divine: e constatatu, cá si scopulu lui este sublimu, in cât nu esista fiintia cu o devisa mai sfanta cá omulu. Devis'a lui este: „*Fiti perfecti precum Tatálu vostru din ceriuri perfectu este.*“ Asia buciuma pedagogi'a moderna. Sublimulu din acestu scopu e fórte evidentu, facându-ne numai o enciclopedia despre progresele stientifice cum s'a avântatu la aratulu de adi, — superfluu de a aminti, cá prin schinteau'a divina din omu, catra totu ce este bunu, frumosu si adeveratu.

Vomu poté constatá, cá sub intervale de aceasi durata, omenimea nu progreséza proportionatu. — Asia aer'a de stagnare si-are caus'a si legea s'a naturala. Caus'a este: cá intre cei chemati de a luptá in unire pentru binele de obsce, s'a escatu sementi'a discordiei, care inradacinându-se, a dat de capu posteritatii: se-si eshaurieze puterile pentru estirpirea acoloru radecini veninóse. De voimu a sci tóte mai luminatu, apoi istori'a, pre care Cicero o numesce „magistra vietiei, lumin'a adeverului, marturi'a tēmpului, si oglind'a provedintiei Ddieesci, — dicu acést'a scriptura respunde curatu. Cetindu putienu din acésta

carte, ici audimu despre tradare de patria, colo despre resbele civile ivite din discordia, invidia, mai la vale in colori negre se se arate neunirea in tiara, ce apoi o face se piara, si apoi sub astfeliu de imprejurári funeste, altariulu Minervei e isolatu, cáci asia suna legea: „*Inter arma, silent musae.*“

Dilnicu s'a petrecutu aceste triste evenimente epochali. Si nu e mirare! cáci lipsea lumin'a — lipsea sciinti'a. — Lipsia auror'a, ce le ar fi luminatu mintea si inim'a, si aceea erá religiunea — cea crescina. — Nainte de aer'a crestinismului, lipsea liber'a cugetare, spiritulu era incatenatu, si mare parte a omenimei gemea sub afurisitul jugu alu sclaviei. — Nu cunosceau pre Ddieulu paci, a iubirei, ba din contra se inchinau focului, fulgerului, apoi animalelor. Nu aveau nici cultur'a mintii, nici a inimei.

Éta inse la resaritu ca se ivesce sórele dreptatii Christosu Ddieu, cáci a venitu plinirea vremii. — si tóte pepórele de pre rotogolulu pamentului ascépta eliberare din catenele sclavismului, numai Irod, putienu credinciosulu, planuesce in ascunsu, temēdu-si tronulu.

Acelu Christosu, primu preotu si invetiatoriu, vine, dela Tatálu fiindu trimisu, se alunge lepr'a de pre ochiulu celu pagēnu, se lumineze mintea, se inpace pre omu cu Ddieu, se aduca pre ómeni la armonie prin credintia si dragoste dicēdu: „*Se iubimú unulu pre altulu, cá intr'unu gându se marturisimú.*“

Sinte omenimea puterea binefacetória a doctrineloru lui, le pazesce cu sfintienie, le pune in aplicare, se asociéza intr'unu gându, intru o credintia, intemeéza biserici, ca asia se prémarésca pre Ddieulu indurării, alu binelui marturisiru de Isus Christos. — Primira chiar numele marelui dascalu, cáci se numira christiani-crestini. — si nu se parasescu de invetiaturile lui pre langa tóte gónele si asupririle ce le indurau din porunci nebune a unoru imperati pagani.

Paganismulu, ur'a si pecatulu inse nu incéta. Prindu pre Christosu 'lu crucifica, inse elu in iubirea lui nespusa si atunci apara pre putienu credinciosii dicēdu: „*Dómne értale, cáci nu sciu ce facu!*“

Astfeliu se dá mortii pentru rescumperarea genului omenescu. Mare iubire! Unulu pere de voia pentru toti! Dlu móre trupesce, doctrinele lui inse reforméza lumea. — Dupa elu martirii sute si mii lupta pentru crestinismu suferindu chinuri nedescriptibile mai alesu dela imperatii romani in a caroru imperatia se incuibase nemoral'a, motorulu principalu pentru er'a decadintiei lorú.

Au suferitu si nu au cautatu la trupu, cáci este trecátoru, au cautatu de sufletu, de lucrulu celu nemuritoru. Dupa acesti martiri si apostoli se ivescu dascali si preoti, infintiéza scoli, cari la inceputu a-vea caracteru pur teologicu, mai târdiu au trecutú in scoli universale, cari prin instructiune concentrica a aredicatu mintea omenésca catra Ddieu pentru alu

cunósce, a-lu prémari, a-i-se inchiná din iubire, si asia omenimea, care avé ochi si nu vedé, avé urechi si nu audia, incepe a se apropiá de Ddieu, de perfectiunea crescínésca. — De atunci glasulu Dlui a cutreeratu munti, tieri, sate si orasie chiemându popórele se se adepé de duchulu intielegerii alu cunosciintiei, si astadi nu se inchina nime focului, fulgerului, tunetului si animalelor, ér cunoscéndu legile naturei, si folósele ce le trage din atari fenomene naquráli, — cu sufletu blánderu si umilitu pré marescu pre Ddieu, conducatoriulu acelor'a cu psalmistulu : „*Mare esci Dómnne si minunate sunt lucrurile mâniloru Tale.*“

Tote aceste fase de desvoltare si progresu alu omenimei i-si au de basa dóue isvóra de lumina, — biseric'a, si fiic'a ei scól'a. — Acestea sunt dóua lampióne, cari, trebuie se comunice prin o tieve si acea e a Concordiei.

Scól'a arata, si combate tóte fara de legile ce sè petrecu dilnicu intre ómeni, cultiva si nobilitéza animile tinere, ca sè devina trunchiuri puternice, sè póta resiste tuturor vicisitudiniloru tēmpului, ca asia fara de naufragiu sè plutésca prin valurile furibunde a vietiei acestei'a. Scól'a este arm'a viitoriului deórece : „*Prin scóla la lumina, prin lumina la unire, prin unire lu marire.*“ dice amiculu investiamētului — Cordescu.

Dar biseric'a ?! — Ea este lacasiulu, unde stapanesce pacea, ea altarulu moralului, acea anghira puternica, care tiene de mâna pre omu, ca se nu alunece pre cáile faradelegii. — Deasupra ei se inalitia seninu catra Tatalu Cerescu Sft'a Cruce, care tainicu indémna pre credinciosi la fapte morali si optindu-le : „*In hoc signo vinces.*“

In scóla si in biseric'a se pune dar temeli'a tuturor virtutiloru omenesci. Si apoi se ne intrebámu. Ce este mai scumpu decât virtutea ? — In privinti'a acésta se ascultámu pre Aricescu când dice într'o poesia a s'a : — — — — —

„Tot se stinge, pere, ómeni si popóre,
Numai Tu virtute esci nemuritóre.
Numai Tie spatiulu si tēmpulu ti se inchina
Ca si Creatoriulu Tu, Tu esci divina :
Tu esci cá lumin'a sórelui frumosu,
Ce nu o póte scerge noru intunecosu.“

Biseric'a si Scól'a facu pre ómeni morali si intiepti, cari devenindu asia, tot odata iam si fericitu deórece „*Cum vom fericí pre ómeni, déca nu-i facemu morali si intiepti*“ asia se intréba filosofulu Cant.

Intru adevéru nesecavere isvóra de lumina sunt aceste dóua foculare : Biseric'a si fiic'a ei — scól'a.

Dar inzedaru voru lucí aceste temple de civilizatiune cât de splendidu, déca sufletulu va lipsí din trēnsele. Precum trupulu este mortu lipsindu din elu sufletulu, asia si aceste temple ale Minervei in lipsa de investiatori zelosi si espti.

Éta tes'a principala, la care amu voitu se devinu prin cele premise ! Preotu, Investiatoru ! Scriptura ABCedar ! Amvom si Catedra ! aceste sunt toiagulu lui Moise, care face cale preste mări, déluri, si munti.

Preotule ! Investiatoriule ! alu vostru stégu se vestésca aliantia, drapelulu vostru se falseie, Flamura vóstrá se fie compusa din tricólorulu *Credintia, dragoste si nadejde* ; si apoi avendu ante oculos cuvintele strabuniloru „*Concordia res parvae crescunt*“ — — se buciumati in lumea mare.

„Pe alu nostru stégu e scrisu unire,
Unire in cugetu si in simtire.“

Tu investiatoriule ! demnu tovarasiu alu apostóloru, ocupa-ti catedr'a t'a, reculegeti tóte puterile si apoi invirteti arm'a puternica — Cuvintulu — asia, cà tinerele mladitie, cari dupa firea loru neesperta ti urméza, ti-se cucerescu din iubire, te ficsézà ca pre unu Messia, acele surcele se devina paltini vigurosí plini de virtuti, ca asia se-ti affi mangaerea sufletésca intrēnsii, ér devis'a t'a fie cá si a lui Pestalozzi : „Iubescu pruncii si pentru densii voiescu se moru.“

Lupta cu abnegare pentru binele comunu, càci titlulu, positi'a si sublim'a-ti chiemare te-a facutu sclavulu datorintieloru ce le ai facia de omenime.

Ai taria sufletésca, cà in lips'a acestei'a, diu usioru poti alunecá in abisulu desperării, si ajunsu acolo, ai perdutu vioiciunea si energi'a si in astfeliu de imprejurári pentru multe, numai pentru investiatoriu nu poti fi bunu. — O ! óre care dintre noi Dloru, n'a induratu astfeliu de mominte vitrege, in cari, de nu eramu eroi — periamu siguru in ele ; de nu ne mangaiamu cugetându la chiemarēa nóstra sublima, cadému victima neajunsuriloru. In tóte aceste neajunsuri amu rebdatu románesce, amu datu peptu cu ele si nu amu peritu, càci románulu are siepte vietu in peptu-i de arama !

Cà investiatoru, fi activu. In scóla forméza caractere prin puterea cuvētului, ér cuvētulu se tréca in fapte. Fii totdeun'a intre teneretulu ce-ti este incredintiatu ; ér in afacerile Tale domnésca ordine stricta deórece „*ordo et anima rerum*“ devis'a principala a multu regretatului capu bisericescu — Siagun'a.

Pre langa aceste investiatu morali incredintiéza pre acei tineri, deveniti adulti, incredintiéza parintelui sufletescu — preotului, — care a primitu putere dela archiereu a legá si a deslegá peccatele ómeniloru. Veneratii preoti voru scí, cà atât sft'a biseric'a cât si scól'a au aceiasi devisa, si fiindu scopulu unulu si acelasi, preotulu si investiatoriulu inca au a fi un'a si asia precumu investiatoriulu pre catedra, asia preotulu pre sf. Amvomu inspiratu de duhulu blandetieloru in mijloculu turmei sale, in sf. lacasiu alui Ddieu, cu evangeli'a si crucea in mâna ; conformu cuvinteloru marelui barbatu alu Natíunei : „*Preoti cu crucea in frunte*“ — va vestí cuvētulu lui

Ddieu, va aperá turm'a s'a de nevoi, de ómeni rei, va goní pre diavolulu dintre ei conform scripturei : „*Priveghiati ! càci protivniculu diavolu cá unu leu ràcnindu cauta se vada pre cine se apuce si se inghitia !*“

Lucra ven. preotu paralel cu invetiatoriulu, càci devis'a si scopulu vostru e pré sfantu. Ajuta intru tóte invetiatoriului prin presentí'a-ti in scóla. Vediut'a se-ti fie purcésa din intentiune buna si nu din alte motive nedemne. Te adreséza catra tineretu cu vorbe blânde morali si instructive, se vada teneretulu cà esci demnu de a te primí cu cuvintele : Osana ! Bine e cuvêntatu celu ce vine intru numele Dlui etc.

O ! fericite sunt acele comune, cari potu saluta pre asemenea preoti si invetiatori, cari cu o dragoste reciproca intr'unu gându si cu o inima lucra din respecteri pentru a inaltíá vadi'a poporului, pentru a-i pregati o positia mai onorifica, a-i sfátui si a le arata prin fapte, unde potu ajunge ómenii, popórale si natiunile prin unire si intielegere,

O ! fórte nimeritu a vorbitu cu o ocaziune binevenita vredniculu barbatu alu bisericei nóstre, si fostu directoru alu institutului ped. teol. din Aradu, I. Goldisiu, când a disu : „Biseric'a cu scól'a, amvonulu cu catedr'a, preotii cu invetiatorii suntu arpile nedespatabile ale avantajului nostru.“

Óre se ne întrebàmu si noi : Când vom fi gata a da peptu si a infrânge ori si ce nevoia, déca nu atunci când noi cei chemati preotii si invetiatorii, vomu adumbri cu povetiele nóstre pre poporulu ce ni este submanuatu si pentru a càrui màntuire chizesi suitemu cu sufletele nostre ? !

Este ór'a aceea, când biseric'a scólei, Amvonulu catedrei si preotulu invetiatoriului se-si depuna reciproc nefatiarniculu sarutu pre frunte ?

Da ! Atunci amu fi ajunsu la o armonia perfecta. Si óre legati noi atât intelectualminte cât si moralminte cine va strabate pentru reforme, distrugere si seducere in castrele nóstre ? !

Cetindu din istori'a maltratatei nóstre natiuni, vomu fi potutu a-ni notificá, cà nu numai jugulu si curs'a ce ni-au puso altii, a fostu caus'a multoru inna-poieri ale nóstre ; ci in parte esentiala neintielegerile in insusi sinulu natiunei nóstre.

Metropolitulu Sav'a, óre ce va fi disu atunci, cându unu protopopu alu seu, care avé sacra datorintia a luptá in buna armonia, si cu aceeași energia, pentru biserica, — precum lupta metrop. seu : unu asemené protopopu este in stare a aredica acuzu grava asupr'a lui, si cu mai multi preoti a asistatu la chinurile ce le suferia vredniculu metropolitu, esecutate la mandatulu principelui Apafi. — Unu Sincai erá paci se-si prefaca cronica, la care a asudatu ani întregi, in scrumu pentru neezurile ce lea induratu dela insusi némulu seu, adeca dela nemultiamitorii români. — Unu George Lazaru, trece hotarele, ca se mai uite de persecutiunile ce i le

facea fratil sei români ! — Éta unde ajungemu in lipsa de concordia si adeverata armonia !

Noi, — Preotii si invetiatorii suitemu dara chemati a da directiva tinerei generatii, si ai crof pre seclii viitoriu ferice !

Ce avemu dara de facutu, ca generatiunea cultivata prin noi, se amintésca cu pietate numele nóstre ? ca se cautamu sfintienia scopului, si parasindu invidi'a si ur'a, se umblamu cu vrednicia dupa chemarea, cu care suitemu chemati, ingaduindu unulu altui'a cu dragoste, éra preste tóte aceste se avemu dragoste unii catra altii.

Calea cea adeverata ni-o arata lamuritu Andreiu Muresianu in cuvintele lui ponderóse : „*Români din patru unghiuri, acumu ori nici odatu, unti-ve in cugetu, unitive-'n simtiri.*“ Cuvintele aceste, cari prin puterea aloru patrudiecei de mii guri au despícatu aerulu, se ni servésca de cinosura in, tóte ale vietii.

Cum s'ar potea inredacina bun'a intielegere intre preoti si invetiatori, acésta tema a fostu desbatuta in conferintiele nóstre cam asia cà : atât preotulu de invetiatoriu, cât si invetiatoriulu de preotu se nu fie controlatu in sfer'a s'a de activitate.

Eu sum de opiniunea aceea, cà fiindu atât preotii, cât si invetiatorii acei anteluptatori ai bisericei, cari prin chemarea loru au unu scopu comunu si sfântu, suntu necesitati a se controlá pre sine, si a se intielege despre tóte agendele loru, cari tientescu la cultivarea teneretului séu a poporului, ca asia lucrarea loru pornindu pre o cale si pentru un'a tienta se fia mai productóre.

Se nasce prunculu cu darurile ce le-a primitu dela ziditoriulu seu pré puternicu, dar este asemenea unui articlu brutu, care numai atunci are valóree s'a, dupa ce i s'a datu forma amesuratu scopului, si s'a curatitu de tóte alte obiecte nefolositoare. Trebuie dar tenerimea cultivata, nobilitata, ca se devina ce este se fia dupa chemarea s'a pre pamentu.

Si óre cine sunt ómenii cari au se aredice la valóre pre aceste surcele crude si necioplite ? ! — Care este miheiulu acelu mare si spatiosu unde aceste fiintie se poleescu asia ca se póta aredicá la demnitatea de omu ! !

Negresitu, cà locul acelu sacru unde se fauresc aceste fiintie didite dupa chipulu lui Ddieu, — este — biseric'a si scóla, si mesterii, industriisii dibaci sunt preotii si invetiatorii. Emanându de aci, cutezu a afirmá, cà atât preotulu, cât si invetiatoriulu se controleze ei între ei : se se amestece reciproc in afacerile loru comune, càci scopulu este unulu si același.

Control'a inse se fia basata pre morala, si nu din motivu de ura si pisma. Preotii si invetiatorii se se ajute reciproc atât moralminte cât si intelectualminte in agendele loru oficióse, si ori ce afacere de importantia pentru scóla. séu biserica, — pentru

prunci séu poporu, — se fie desbatuta primo loco intre preoti si invetiatori. — Cu alte cuvinte, tot ce se face pentru ajungerea scopului la care preotii si invetiatorii lupta si trebuie se lupte; — se fie productu comunu alu loru.

Reasumezu dicându : Se parasimu ur'a personala, sè ne infratimu atâtu moralicesce cât si intelectualminte, sè ne grupâmu sub flamur'a iubirei, credintiei si a dragostei reciproco si apoi cerându ajutoriulu lui Ddieu. —

„Se pasimu inainte la statulu luminatu,
La care prevedinti'a divina ne-a chematu.
Se véda lumea si pe suire,
Ce putemu noi in unire !

Demetriu Binchiciu,
invetiatoriu.

Necesitatea reimprimării cărților bisericesti cu litere strabune.

(Continuare si fine.)

Art. 5. Revisuirea cărților bisericesti se va incepe dela cele mai putienu voluminose si mai desu intrebuintiate, precum sunt d. e.: *Orologiulu* (Ceaslovulu), *Evchologiulu* (Molitvelniculu), *Liturgiarulu*, *Psaltirea*, *Evangelia*, *Apostolulu*; apoi vor urma cele mai voluminose si mai costisitoare, precum: *Octoiculu*, *Triodulu*, *Penticostariulu*, *Mineele lunare*, *Tipiculu*, *Biblia*, etc.

Astfelu dar biseric'a romana nationala tienendu sama de progresulu timpului si de unitatea ce trebuie se existe intre Statu si dens'a, s'a grabitu, cum amu vediutu, a incepe retiparirea cărților bisericesti cu litere strabune, dupa ce mai întâiu voru fi revediate de unu Comitetu instituitu in acestu scopu.

Pentruca reeditarea cărților bisericesti sè se póta mai cu usiurintia realisa, si pentruca bisericile nationale si ori-ce suflare romanésca se-si póta cumpara mai lesniciosu si mai estinu cărțile dupa care trebuie sè se inchine Ddieului parintiloru sei, inaltulu Guvernu a acordatu inca din 1881 o subventiune anuala, unu ajutoriu, cu care sè se construésca o tipografia anume pentru acést'a si sè se montedie cu toate cele trebuitoare unei asemenea institutiuni, adeca: litere, masini etc. etc., si in fine sè se cumpere materialulu necesariu pentru imprimare. Asia a urmatu pana in presentu.

Cu ocasi'a votarei budgetului din anulu acést'a dupa cât este cunoscutu publicului romanu din svonulu unoru jurnale, cà in sinulu comisiunei budgetare ar fi avutu locu diferite discusiuni asupra acestei subventiuni, si pe langa cà s'ar fi pronuntiatu unii din membrii pentru suprimarea ei, apoi inca s'ar fi intinsu si asupra unoru lucrari sevèrsite pana acum de tipografi'a „Cărților bisericesti.“ Nu erá, credemu, daca lucrulu s'a petrecutu asia, de demnitatea si competinti'a unei comisiuni budgetare de a suprima ajutorulu ce-i a acordatu pana acum, càci ar fi a se interupe o lucrare patriotica, religiósá si u-

mana. Daca Inaltulu Guvernu n'ar da ajutoriu spre a se duce pana la capetu lucrarea inceputa, s'ar provócá o anomalie in serviciulu bisericescu pentru cuvântulu cà numai o parte din ritualu este reimprimatu pana acumu cu litere strabune, iara restulu ar remânea totu cu buchi cirilice; apoi s'ar desconsidera inalt'a autoritate a sântului sinodu, care a decisu revisiunea si reimprimarea tuturor cărților cu litere stramosiesci. De aceea, nu credemu, cà Inaltulu Guvernu va suprimá aceea subventiune. Trebuie sè se stie unu lucru de câtra acei ce se încereca a impedicá, prin substragerea ajutoriului de pana acum reimprimarea cărților cu litere strabune, acést'a: cărțile câte au aparutu sunt imprimate dupa ce au fostu revediate si aprobate de stulu Sinodu. Acum daca comisiunile budgetare sunt mai proprii si mai cunoscatóre in cele bisericesti decâtu ómenii speciali si membrii sântului Sinodu, asupra acestei cestiuni lasamu iarasi pe ómenii competenti sè se pronuntie, noi inse sustienemu cà acésta afacere cade de dreptu numai in competinti'a s-tului Sinodu. Noue ne e in grija cà nu rivn'a pentru limb'a veche, adeca de a nu se face vre-o schimbare in texte, ar fi motivatu pe unii membrii din comisiunea budgetara a impedicá continuarea reeditarei cărților bisericesti cu litere strabune prin suspendarea subventiunei, ci alte motive nesciute póte de noi.

De unu lucru putemu asigurá pe acei Onor. membri ai comisiunei budgetare: cà s-tulu Sinodu alu sântei nóstre biseric, s'a pronuntiatu pentru literele strabune si cà in curendu nu se va mai vedea in bisericile Romaniloru cetîndu-se romanésce crestiniiloru de pe cărți scrise cu buchi slavone; si cà va inceta incetulu cu incetulu acea disonantia dintre bisericá si statulu, si va intrebuintiá si statulu si biseric'a acelési litere in scrierea cărților si vomu evita si ridicululu din partea streiniloru când vedu cà altele sunt pana acum literile in statulu romanu si altele in biseric'a romana nationala. Pentru cuvintele ce amu adusu, amu tóta increderea in patriotismulu Inaltului Guvernu, cà nu va privá acésta institutiune eminentemente bisericésca si nationala de miculu ajutoriu ce-ia datu pana in presentu, si cà-lu va acorda si de aici inainte; mai alesu pentrucá de acumu au a se retipari cărți multu mai voluminose si mai numerose, care sunt neaparatu trebuitoare la sevèrsirea serviciului in bisericile nóstre orthodoxe nationale romane.

Constantinu Erbicénu.

D i v e r s e.

* *Diu'a nascerei Escel. Sale I. P. S. D. archiepiscopu si metropolitu.* Eri in 23 a. l. c. sub conducerea Pré Santiei Sale dlui episcopu alu Aradului Ioanu Metianu, Escel. S'a I. P. S. D. archiepiscopu si metropolitu din incidentulu dilei nascerei a fostu felicitatu corporativu de toti membrii consistoriului metropolitanu.

* **Consistoriulu metropolitanu** s'a intrunitu Duminec'a trecuta in sesiunea ordinaria a anului curentu.

* **Multiamita publica.** Subscrisulu in numele sfintei nóstre biserici vinu a aduce multiamita publica in colonele acestei pretiuite foi conlocuitoriului si marinimosului nostru poporeanu Avram Pacurariu si sotiei sale Ann'a nascuta Iorgoviciu in Arad, silvanist in Drautiu, carele indemnatu de bunulu simtiu crestinescu si din pietate catra cas'a sfinta a lui Dumnedieu din castigulu seu, au binevoit a orná sfint'a nóstra biserica cu unu réndu de odajdii in pretiu de 60 floreni. — Totu asemenea multiamita esprimu, plugariloru nostri Teodoru Petcutiu, si fratiloru Georgiu si Petru Pelle, cari din asemenea simtiu crestinescu catra sfint'a maica biserica, a daruit doue prapore in pretiu de 15 floreni. — Resplatésca-le ceriulu acésta fapta crestinesca aloru, cá si altii se-si ieie indemn u a aduce la altariulu domnului aseliu de jertfe marinimóse crestinesci. — Drautiu, 19. Augustu v. 1889. — Meletie Popu, preotu.

* **Anunciu.** Fiindea tocmai acuma este timpulu pentru : castigarea drepturilor emanande din desdaunarea regaleloru, precum si dreptulu de a incassá competintiele dupa regalele cessionate comuneloru ; castigarea dreptului de crismaritu si de a vinde spirituóse in mesura mai restrensa, — cari cele doue din urma conform art. XXXV din 1888 §. 51 néconditiunatu trebuiescu insinuate pana in 1. Octomvre a. c. si pentrucá parte din aplicarea incorecta a legii facia de aceste drepturi, — parte prin neglijarea conditiuniloru in puse de lege si ordinatiunile ministeriale pentru indreptáti seau cari voescu a castigá acestu dreptu, potu urmá pedepse insemnate ba chiar si perderea dreptului deja castigatu — Subscrisulu, avéndu in vedere interesulu poporului, care nu e inca initiatu in aceste institutiuni noue, ocupandu-me si facendu studiu specialu in legile financiale referitóre la cauzele de mai sus, cât si pentru evitarea a ori-ce pedepse escate din exerciarea dreptu lui de crismaritu productiunea tutunului si altele ce cadu in cadrulu financiaru, — stau interesatilor la dispusetiune. — Arad, la 3. Septemvre 1889. — Petru Trutia, avocat.

Concursu.

Pentru deplinirea definitiva a postului invetiatorescu din **Dieci**, in protopresviteratulu Buteni, cerculu inspectorulu scolaru Iosasielu, — conform decisului comitetulu parochialu din 15/27 Augustu a. c. — prin acést'a se scrie concursu cu terminu de alegere de **30 de zile dela prim'a publicare** in acést'a fóia.

Beneficiile sunt :

1) Cuartiru, gradu si grajdina corespundietória. 2) In bani gat'a 180 fl. v. a. adeca : un'a suta si optdieci de florini v. a. 3) Pentru scripturistica 5 fl. v. a. 4) Pentru conferintia 5 fl. v. a. 5) Dela liturgii pentru vii si morti 20 cr. 6) In naturale, grâu 10 cubule, cucuruzu 8 cubule, 7) Lemne, 12 stângini, pentru scóla si invetiatoriu ; 8) Fênu 200 portiuni, séu 20 maji vechi.

Recurentii pentru acestu postu sunt poffiti a-si tramite recoursele provediute cu : a) Atestatu de botezu, b) Testimoniu despre absolvarea sciintieloru pedagogice, c) Testimoniu de calificatiune, d) Testimoniu de limb'a magiara, conform art. XVIII de lége din anulu 1879 ; care adresate catra com. parochialu, ale tramite subscrisului, per Al-Csill in Dieci.

Dieci, 15/27. Augustu 1889.

Din siedinti'a comitetulu parochialu :

Vasiliu Sucin, m. p.
notariulu com. par.

Georgiu Lupsi'a m. p.
preotu, pres. comitet. parochialu
si insp. scl. cerc.

Pentru deplinirea parochiei de classa III. din **Der-nisióra** — protopresviteratulu Oradii-mari — se escrie concursu cu terminu de alegere pe **1.13. Octomvre 1889.**

Emolumintelé impreunate cu acést'a parochia sunt :

1. Cortelu liberu cu gradina in valóre de 25 fl. — 2. Dela 100 numere de case câte o mesura de bucate 100 fl. — 3. 16 jugere catast. pamentu aretoriu, precum si pasiune libera ori pentru câte vite 100 fl. — 4. Doue orgii de lemne aduse acasa 20 fl. — 5. Dile de lucru dela fiecare numeru de casa, si anume : dela cei ce nu au vite de trasu, cu mânile ; ér dela cei cu vite de trasu, cu plugulu, pretiuite in 100 fl. — 6. Stólele indatinate, anume : dela momentare mare 5 fl., dela mica 1 fl., dela cununia 3 fl., dela festanii 50 cr., slujb'a marelui Vasiliu 50 cr., pentru unu stólpu 1 fl., evangeli'a lui Lazaru 1 fl., dela maslu 1 fl., pentru liturgia privata in dile de réndu 1 fl. ; tóte dau anualminte o suma de 80 fl. Sum'a dotatiunei 425 fl.

Recurentii sunt poffiti a-si asterne recoursele adjustate cu documintele recerute subsemnatului protopopu in Oradea-mare pana inclusive 28. Septemvre v. a. c., si a se presentá in vre-o Dumineca ori serbatóre in biseric'a locala spre a-si aretá desteritatea in cele rituale si in oratori'a bisericesca.

Comitetulu parochialu :

In contielegere cu : TOM'A PACALA, m. p., ppresviteru.

—□—

Pentru statiunea invetiatoresca din comun'a **Sarand**, inspectoratulu Pestesiuului Cottulu Bihoru se escrie concursu cu terminu de alegere pe diu'a Inaltárii st. cruci (**14. Septemvre**) in care diua se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt :

1. In bani gat'a 300 fl. v. a. — 2. Cuartiru liberu cu gradina $\frac{1}{2}$ jugeru. — 3. Lemne de focu 10 cara din care se va incaldi si scóla. — 4. Stolele cantorale usuate.

Dela recurrenti se poffesce :

a) Testimoniu preparandialu.

b) Testimoniu de calificatiune, totu astfelu si din limb'a magiara.

Recursule adjustate cuviincios si adresate comitetulu parochialu — sè se trimita subscrisului in Lugasiulu de sus, p. u. Elesd — ér recurrentii au sè se presentedie in vre-o Dumineca ori serbatóre in biseric'a din Sarand spre a se face cunoscuti poporului.

Comitetulu parochialu :

In contielegere cu : TEODOR FILIPU, m. p. prot. insp. scl.

—□—

Conformu regulamentulu de administrare a fundatiunei „**Mihocu**,” se escrie concursu pe anulu 1889/90 pentru 4 stipendii cate de 40 fl. pentru studentii gr.-or. romani dela gimnasiulu superioru din Beinsiu.

Recurentii au a produce.

a) Estrasu de botezu ;

b) Testimoniu scolasticu despre progresulu facutu in studii, in anulu precedente scolasticu ;

c) Atestatu de seracia dela antisti'a comunala si dela oficiulu parochialu, unde apartiene recurentele.

Petiitiunile astfelu instruate vor fi a-se presentá la acestu consistoriu pana in **3/15. Septembre a. c.**

Oradea-mare, 14/26. Augustu 1889.

Consistoriulu gr.-or. oradanu.

Ieroteu Belesiu, m. p.,
vicariu episcopescu.

—□—

Pentru deplinirea postulu de parochu la vacanta parochia gr.-or, de class'a III. din **Teesiu**, (cottlu Timisiului) imbinata cu postulu de invetiatoriu din locu, se escrie concursulu cu terminu de alegere pe diu'a de **17/29. Septembre 1889.**

Emolumintele sunt :

a) parochiali: un'a sesiune de 32. jugere pamentu parte aratoriu, parte fenatiu, dela 70 numeri de case birulu parochialu de $\frac{1}{4}$ metiu grâu si câte 20 cr., afara de aceea stol'a aici indatinata;

b) invetiatoresci: in numerariu 77 fl. v. a., 28 meti bucate, jumetate grâu, jumetate cucuruza, pentru conferintie si pausialu de scrisu 20 fl., $2\frac{1}{2}$ jugere pamentu parte aratoriu parte fenatiu, 6 orgii de lemne, din care se incaldiesce si scól'a, si locuintia libera cu gradina, si $\frac{1}{2}$ jugeru intravilanu.

Recursele se se tramita Parintelui protopopu tractualu Georgiu Creciunescu in Belincz u. p. Kiszetó pana la 15 27. Septembrie 1889.

Recurrentii sunt poftiti a se presentá in vreo dumineca ori serbatóre in biseric'a locala, spre a-si aretá desteritatea in cantári séu cuventári bisericesci.

Comitetulu parochialu :

In contielegere cu : GEORGIU CRECIUNESCU, m. p. protopresviteru.

—□—

In urmare ordinatiunei Ven. Consistoriu eparchialu dtto 20. Iunie a. c. Nr. 2130 pentru deplinirea parochiei remase vacanta prin mórtea preotalui Ioanu Popoviciu din Nadabu, — si acum mai sporita — cu jumetate din poporenii parochiei a 3-a redusa de acolo — asia cá comuna se fie inpartita in dóue parochii egale se deschide concursu, cu terminu de alegere pe Duminec'a din 10. Septembrie st. v. a. c.

Emolumintele sunt :

1. Un'a sesiune pamentu estravilanu cu competintia pascuala tienatóre de aceea. — 2. Unu fondu intravilanu fara casa. — 3. Birulu si stolele indatinat in locu. — 4. Dóue jugere pamentu aratoriu pentru dreptulu de lemnaritu.

Dela recurrenti se poftesce: se aiba testimoniu de calificatiune pentru parochii de class'a I. (prima); adeverintia dela locurile unde pana aci au servitu si acelea pana in 3. Septembrie st. v. a. c. adresate comitetului parochialu din Nadabu, se-le substérna Domnului protopopu tractualu Petru Chirilescu, in Chitighazu (Kétegyháza, cottulu Békés) éra sub durat'a concursului in vre'o Dumineca séu serbatóre se se presenteze la st'a biseric'a din locu, pentru de a-si aretá desteritatea in celea rituali.

Nadabu, din sedinti'a comit. paroch., tienuta la 30. Iuliu 1889.

Ioanu Popescu, m. p.,

presidele comitetului parochialu

In contielegere cu mine: PETRU CHIRILESCU, m. p. protopresviteru.

—□—

Ne aflandu-se recurrenti, cari se corespunda conditiunilor din concursulu publicatu in „Biserica si Scól'a“ Nrii 24, 25, si 26, pentru statiunea invetiatorésca dela scól'a a II-a din Otlac'a prin acést'a se deschide concursu de nou — cu terminu de alegere pe Duminec'a din 3. Septembrie t. v. a. c. Dela recurrenti se poftesce, cá se fie preparandi absoluti, se aiba testimoniu de calificatiune pentru statiune buna, asia si din limb'a magiara precumu: si atestatu de moralitate.

Emolumintele impreunate cu acestu postu invetiatorésca sunt: 300 fl. v. a., 20 fl. pentru familatie, 10 fl. pentru scripturisti a, 10 fl. pentru conferintia, 7 orgii de lemne, din cari are a-se incaldi si scól'a, quartiru liberu si gradina de legumi, si $\frac{1}{4}$ sesiune de pamentu comasatu de class'a prima.

Recursele adresate comitetului parochialu din Otlac'a pana in 31. Augustu, au a-se trimite la Domnulu protopopu si Inspectoru de scóle Petru Chirilescu, in Chitighazu (Kétegyháza) si a-se presentá pana la diu'a alegerii, in vre'o Dumineca séu serbatóre pentru de a-si aretá desteritatea in tipicu si cantari.

Otlac'a, la 2. Augustu 1889.

Ioanu Franko, m. p.

presidele comitetului parochialu.

In contielegere cu mine: PETRU CHIRILESCU, m. p. inspectoru scolaru.

—□—

Din lips'a recurrentilor cu calificatiunea ceruta nepotendu-se tienea alegerea de invetiatoriu la 16/28. Iuliu a. c. pre statiunea invetiatorésca gr.-o. rom. la scól'a I. inferióra in comun'a **Cenadulu-Serbescu** (ettulu Torontál) prin acést'a se deschide de nou concursu cu terminu de alegere pre 3/15. Septembrie a. c.

Emolumintele sunt tot acele ce au fost publicate in Nrii 26, 27, 28, alu fóiei „Biserica si Scól'a,“ numai cu acei'a modificatiune, cá la alegere se vom dimite si preparandi absoluti, cari vor produce testimoniu preparandialu, cu acei'a indatorire cá in decursu de unu anu se depuna esamenulu de calificatiune prescrisu.

Din sedinti'a comitetului parochialu tienuta la 31. Iuliu 1889 st. v.

Laz'a Niculasiu, m. p.

pres. com. par.

Cu invoirea mea: TEODORU POPOVICIU, m. p. inspectoru scolaru.

—□—

Se escrie concursu pentru deplinirea definitiva a urmatórelor posturi invetiatoresci din inspectoratul Tincei, anume:

Ó-Gepisiu, cu urmatórele emoluminte: quartiru liberu, 8 jugere pamentu, 18 cubule bucate, 4 orgii lemne si 120 fl. v. a. bani gat'a.

Sititelec, cu salariu anualu de 300 fl. v. a. si 4 stangeni de lemne.

Recurrentii vor avé a-si substerne recoursele ajustate cu documintele prescrise subscrisului inspectoru in Cséffa, in terminu de 30 zile dela prima publicare, avénd fiecare a-se presentá in cutare Dumineca séu serbatóre in propusa-si statiune, spre a-si aretá desteritatea in cantari si tipicu.

Cséffa, 8. Augustu v. 1889.

Pentru comitetele parochiale :

Iosifu Vess'a, m. p.

ppresv. insp. scol.

—□—

Se escrie concursu pe statiunea invetiatorésca din Olci'a, cu terminu de alegere pe 3/15. Septembrie a. c.

Dotatiunea este :

1. In bani gat'a 100 fl. 2. 16 cubule de bucate $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ cucuruza. 3. 8 jugere de pamentu aratoriu 4. 5. stangeni de lemne din cari e a se incaldi si scól'a 5. Veniturile cantorale. 6. Quartiru in natura.

Recurrentii pentru acestu postu se-si substérna petitiunile ajustate cu documintele necesarie la subsemnatulu protopresviteru in Ucurisiu (Ökrös) avendu si pana la alegere a se presentá in vre-o dumineca ori serbatóre spre a-si aretá capacitatea in cantare si tipicu.

Olci'a, 8/20. Augustu 1889.

Pentru comitetulu parochialu :

Petru Suciu, m. p.

protop. gr. or. ala Beliului.